

Pehanje za materialnimi dobrinami - odraz siromašnega notranjega sveta

Ali nam materialna blaginja prinaša dovolj vzrokov, da namenimo pozornost zunanjemu svetu? Ali je to le beg pred notranjim doživljanjem, ki je lahko zelo drugačno od tistega, na kar bi bili lahko ponosni?

Na vsakem koraku slišimo takšne in podobne dialoge: »Mami, mi kupiš barbiko?« »Saj imaš že tri!« »Ampak mami, ta je drugačna od drugih. Sosega jo ima in mi je nikoli ne posodi za igranje ...« »Si moreš misliti, da je naš Luka že tretjič letos zamenjal računalnik. Pravi, da potrebuje najnovejšo verzijo zaradi šole. Današnja mladina želi imeti vse najnovejše. Mi smo bili drugačni ...« »Letos je moderna gorčično rumena barva. Si videla, kako lepe majčke imajo v novi trgovini nasproti banke?« »Se ti je stroj pokvaril? Najbolje, da greš po novega, se ga prav gotovo ne izplača popravljati, saj so deli dražji od novega.«

Veliko je ljudi, ki jim je zelo pomembno, da so oblečeni po najnovejši modi, da imajo prestižna oblačila, računalnike in tehnične pripomočke, športno opremo, avtomobile in druge materialne dobrine. Hrepenijo po tem, da si stvari prilastijo, jih kupijo, osvojijo ... Kaj si s tem zagotovijo? Nekateri verjetno ugled pred drugimi. Prestižna obleka, drag avtomobil, moderna IT-oprema pomenijo tudi statusni simbol. Spet drugi sprejetost med vrstniki. Lahko gre za občutek moči in kontrole nad drugimi. Denar, posedovanje nepremičnin, delnic in drugih vrednostnih papirjev jim prinašajo moč, vpliv nad drugimi.

Razglejmo se, svet je barvit

Svet okrog nas je bogat in barvit, če ga le znamo videti kot takega. Že pozornost majhnim vsakodnevnim radostim nam lahko zelo spremeni doživljanje posameznega dne. Spomnimo se prijetnega sprehoda ob gozdu, ko se z očmi sprehajamo po ozelenem drevju in dihamo svež zrak ... Ali se posvetimo pripravi jabolčnega zavitka, ki tako lepo zadiši po kuhinji. In potovanje v svet kamene dobe, ki nam je z izposojeno dobro knjigo dosegljivo vsak trenutek. Pa smo željni videti vso to vedrino in bogastvo okrog nas?

Kot otroci se nismo spraševali, kaj nas zanima, ampak smo radi raziskovali ves svet okrog sebe. Bili smo radovedni, navdušeni nad majhnimi stvarmi, na primer nad svetlečim papirčkom na pločniku, mamino zvito rokavico v omari, starim čevljem v kleti, milnim mehurčkom v kadi, veliko lužo pred vhodnimi vrati. Aktivnost pri odkrivanju novega nam je dajala občutek, da imamo svet na dlani, da lahko odkrivamo košček za koščkom tega, kar nam ima pokazati. Brezskrbna igra, raziskovanje in veselje ob odkrivanju novega brez cilja in brez vrednotenja, kaj je prav in kaj narobe. Temu otrok in tudi odrasli lahko rečeta svoboda. Če ob tem najdemo še nekoga,

ki se poveže z nami, se navduši nad našim zadovoljstvom in z nami sodeluje ter podpira naše aktivnosti, je strast pri tem še večja. In ta strast v odkrivanju vsega novega se pri posamezniku ohranja tudi v odrasli dobi, če ga seveda ne zatremo v njegovih potrebah in zanimanjih, temveč mu dajemo različne zanimive izzive.

Če pa v svojih zgodnjih letih, predvsem v predšolski dobi, nimamo možnosti raziskovati in odkrivati zunanje okolice, naša želja in aktivna drža pri tem počasi usihata. Ravno tako je za nas usodno, če odraščamo v vzdušju napetosti in drugih najrazličnejših nevarnosti. Za odraščajočega otroka nevarnost pomeni tudi čustveno vzdušje, ko so odrasli ob njem pogosto jezni, žalostni ali prestrašeni, ko vlada veliko prepovedi in opozoril, ko je brezciljna igrivost nezaželena. Takrat se navzamemo težkih čutenj, nehote jih pripišemo sebi, da bi le verjeli, da odraščamo v toplem in prijetnem domu. Če so bile naše zgodnje izkušnje zaznamovane z bolečino, boleznijo, strahom in drugimi neprijetnimi čutenji, smo se kot otroci hoteli izviti iz primeža tega turobnega in napornega vzdušja. Ker smo želeli biti varni in živeti v predvidljivem okolju, nismo veliko raziskovali in odkrivali zunanje okolice. Okolico smo le želeli obvladovati, se v njej pokazati na način, da bi bili sprejeti, ali pa si jo podrediti z različnimi bolj ali manj prilagojenimi vedenji. Znotraj nas pa je spontan in aktiven pristop do sebe in sveta okrog nas počasi usihal.

Pasivnost in čustvena otopelost družbe predstavljata korenine vzdušja, v katerem smo odraščali kot otroci. V begu pred zatrto ustvarjalnostjo in zdravo akcijo se lahko odvrnemo proč od sebe in tega, kar nas zanima. Osredotočimo se na druge, na tisto, kar nam drugi lahko da, kar nam okolje lahko ponudi. Začnemo kupovati, obvladovati, nadzirati svet okrog nas. Čeprav se globoko v sebi zavedamo, da nam denar ne prinaša sreče, statusni simbol ne resničnega spoštovanja in materialne dobrine ne sprejetosti. Ali si lahko torej dovolimo obuditi otroka v sebi in začeti raziskovati tisto, kar je živega v nas? Najti svoja zanimanja in radosti, zaradi katerih se nam ni treba prilagajati drugim, tekmovati z njimi ali jih nadzirati. Najti spet tisto veselje v igri, ustvarjanju ali vedenju, ki ni usmerjeno v doseganje točno določenega cilja ...

Dr. Sabina Jurič Šenk, psihologinja